

AJ-110

April -2018

LL.B., Sem.-II

109 : Constitutional Law**(Paper-II)****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 100**

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખાં છે.

1. વડી અદાલતનાં ન્યાયાધીશોની લાયકાતો, નિમણૂક, બદલી તથા (હોદ્દા પરથી) દૂર કરવા અંગેની બંધારણીય જોગવાઈઓ સમજાવો.

અથવા

ભારતનાં રાષ્ટ્રપતિની વહીવટી, ધારાકીય અને ન્યાયિક સત્તાઓનું વિગતવાર વર્ણન કરો તથા તેને હોદ્દા પરથી દૂર કરવાની પ્રક્રિયા સમજાવો.

2. સંસદ સભ્યોની લાયકાતો તથા (કયા સંજોગોમાં) ગેરલાયક ઠરી શકે તે સમજાવો તથા ભારતના બંધારણમાં દસમા પરિશિષ્ટની જોગવાઈઓ જણાવો.

અથવા

કટોકટી કોને કહેવાય ? બંધારણનાં અનુચ્છેદ 352 અન્વયે કટોકટીનું જાહેરનામું ક્યારે બહાર પાડી શકાય ? કટોકટીની શું અસરો છે ?

3. સંસદમાં નાણાબીલ પસાર કરવા અંગેની જોગવાઈઓ સમજાવો.

અથવા

ઉચિતિ કેસો સહિત સર્વોચ્ચ અદાલતની મૂળભૂત, અપીલની તથા સલાહ આપવાની હકુમતોની ચર્ચા કરો.

4. ભારતનાં બંધારણમાં આવેલ આંતર-રાજ્ય વેપાર અને વાણિજ્ય સંબંધી જોગવાઈઓની વિગતવાર સમજૂતી આપો.

અથવા

“(બંધારણમાં) સુધારો કરવાની સંસદની મર્યાદિત સત્તા એ ભારતીય બંધારણનાં પાયાનાં સિદ્ધાંતમાંનો એક છે.” ઉચિત બંધારણીય સુધારાઓ અને સર્વોચ્ચ અદાલતનાં વિવિધ ચુકાદાઓ સાથે (બંધારણનો) પાયાના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.

5. વિસ્તૃતમાં સમજાવો : (ગમે તે બે)

- (1) ચૂંટણી પંચ
- (2) કેસ : એસ.આર. બોમ્માઈ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (3) કેસ : યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા વિ. તુલસીરામ પટેલ
- (4) ભારતીય બંધારણના નવમાં પરિશિષ્ટનું મહત્ત્વ

AJ-110

April -2018

LL.B., Sem.-II

**109 : Constitutional Law
(Paper-II)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Note : Each question carries equal marks.

1. Explain in detail the constitutional provisions relating to qualifications, appointment, removal and transfer of High Court Judges.

OR

Describe in detail the executive, legislative and judicial powers of the President of India and state the provisions for removing him from his post.

2. Explain in detail the qualifications and disqualifications of the Member of Parliament and state the provisions of Schedule X of the Constitution of India.

OR

What is the meaning of Emergency ? When can proclamation of Emergency be declared under Article 352 of the Constitution ? What are the effects of Emergency ?

3. Explain in detail the provisions of the Money Bill before the Parliament.

OR

Discuss in detail the various Original, Appellate and Advisory jurisdiction of the Supreme Court of India with case laws.

4. Explain in detail the provisions relating to Inter-State Trade and Commerce under the Constitution of India.

OR

"Limited amending powers of the Parliament is one of the basic structure of the Constitution of India." Discuss this statement and explain the basic structure doctrine in the light of relevant Constitutional Amendments and cases of the Supreme Court of India.

5. Explain in detail : (any two)

- (1) Election Commission
- (2) Case : S.R. Bommai v/s. Union of India
- (3) Case : Union of India v/s. Tulsiram Patel
- (4) Significance of Schedule IX of the Constitution of India